

Krav på utdrag ur belastningsregistret för den som har uppdrag inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsvariation, svar på motion (SD)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningsförvaltningens förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionen bifalls.
2. Äldrenämnden får i uppdrag att verkställa motionens förslag.

Ärende

Jane Ericsson (SD) och Christer Johansson (SD) föreslår i en motion daterad 2020-01-17 att:

- Vid anställning inom den kommunala äldreomsorgen införs krav på utdrag ur polisens belastningsregister.

Det föreslås att det ska införas krav på utdrag ur polisens belastningsregister inför anställning av personal i den kommunala äldreomsorgen. Det framförs att de äldre är en grupp särskilt utsatt för brottslighet och en viktig del i att minimera risken för övergrepp/brottslighet mot äldre är att krav på utdrag ur polisens belastningsregister blir obligatorisk för verksamma inom äldreomsorgen.

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen att i sin beredning till kommunfullmäktige tillstyrka förslaget till beslut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse Krav på utdrag ur belastningsregistret för den som har uppdrag inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsvariation, svar på motion (SD), 2020-10-06

Motionen

MBL-protokoll

Bakgrund

Sverigedemokraterna (SD) föreslår i motionen ”Krav på utdrag ur belastningsregistret för den som har uppdrag inom äldreomsorg och omsorg för personer med funktionsvariation” att kommunfullmäktige beslutar att det införs krav på utdrag ur polisens belastningsregister inför anställning inom den kommunala äldreomsorgen. I motionen framförs att krav på utdrag ur belastningsregistret, för de som är verksamma inom äldreomsorgen, är en viktig del i att minimera risken för övergrepp/brottslighet mot äldre. I samband med handläggningen av motionen togs kontakt med förtroendevald i syfte att få klagörande kring huruvida motionen omfattar enbart Leanlink eller även övrig av kommunen finansierad äldreomsorg. Förtroendevald förtydligade att motionen även omfattar övrig av kommunen finansierad äldreomsorg från privata vårdgivare.

Leanlink begär redan idag att utdrag ur belastningsregistret uppvisas inför anställning och det förfarandet har tillämpats under åtminstone fem (5) års tid. Vad gäller övrig av kommunen finansierad äldreomsorg ställs i dagsläget inte ett uttryckligt krav på att de privata utförarna ska begära uppvisande av utdrag ur belastningsregistret inför anställning. En stor del av de privata vårdgivarna kräver dock det, eftersom det i avtalen ställs krav på lämplig personal.

När det gäller äldres risk att utsättas för brott så framkommer det i Brå:s rapport om brott mot äldre (2018:7) att äldre personer löper högre risk att utsättas för vissa brott på grund av att de har en särskild sårbarhet som beror på ett antal faktorer som exempelvis stort vårdbehov, fysiska hinder och social isolering. I samma rapport redogör Brå för att polisen tar emot en del anmälningar om fysiska, sexuella och ekonomiska övergrepp inom äldreomsorgen samt att stöld i hemmet är ett av de vanligaste åldringsbrotten.

Lagstiftning rörande registerutdrag

Inom vissa områden, exempelvis inför anställning i grundskola, ställer lagstiftningen krav på uppvisande av registerutdrag. Det finns däremot inget motsvarande krav för arbetsgivare inom äldreomsorg. Arbetsgivare inom äldreomsorg kan dock, trots att sådant lagkrav saknas, begära att utdrag ur belastningsregistret uppvisas inför anställning.

Det finns olika registerutdrag, med olika innehåll. Registerutdrag som begärs med anledning av att det finns krav i lagstiftningen, exempelvis inom skolan, är begränsade på så vis att enbart vissa brott står med (så kallat begränsat utdrag). För äldreomsorg finns inget uttryckligt lagkrav på registerkontroll, därmed finns heller inte någon bestämmelse om begränsat utdrag. Detta innebär att den enskilde själv måste begära registerutdrag och uppvisa det för den potentielle arbetsgivaren. Ett sådant registerutdrag är mer omfattande och därmed mer integritetskänsligt än ett begränsat utdrag.

I de fall det saknas lagkrav på registerkontroll är det viktigt att notera att den potentielle arbetsgivaren endast får titta på uppvisat registerutdrag och dokumentera att denne har sett det. Själva registerutdraget, kopia av det eller

uppgifter från registerutdraget får inte sparas av arbetsgivaren. Att spara registerutdrag utgör en personuppgiftsbehandling. En sådan behandling (sparandet) bedöms inte vara tillåten inom äldreomsorgen.

Frågan har behandlats på nationell nivå och har resulterat i flera betänkanden. I betänkandet ”Registerutdrag i arbetslivet” (SOU 2014:48) föreslogs ett generellt förbud mot att arbetsgivare begär uppvisande av utdrag ur belastningsregistret. I betänkandet ”Belastningsregisterkontroll i arbetslivet” (SOU 2019:19) behandlas vidare huruvida det, med anledning av det tidigare föreslagna förbudet, finns behov av utökad lagstöd för vissa arbetsgivare att få tillgång till uppgifter om enskilda i belastningsregistret. I betänkandet lämnas ett lagförslag enligt vilket registerkontroll, bland annat, skulle få begäras av personal som utför vissa insatser i hemmet åt äldre personer. Kommunledningsförvaltningen har med anledning av motionen kontaktat Regeringskansliet. Vid samtalet framkom att Regeringskansliet ännu inte tagit ställning till den fortsatta hanteringen av ovannämnda utredningar. Någon proposition är därför inte att vänta i närtid.

Att kräva uppvisande av utdrag ur belastningsregistret inför anställning, av såväl kommunala- som privata utförare, kan bidra till förverkligandet av det kommunövergripande målet att välfärdstjänsterna ska kännetecknas av trygghet, värdighet och delaktighet oavsett utförare.

Kommunledningsförvaltningen föreslår sammanfattningsvis mot bakgrund av ovanstående att motionen tillstyrks och att Äldrenämnden ges i uppdrag att genomföra beslutet, bland annat genom att införa sådana bestämmelser i nya avtal och verksamhetsuppdrag. Kommunen kan inte ensidigt ändra redan ingångna avtal.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser.

Kommunala mål

Välfärdstjänster med hög kvalitet, tillgänglighet och individen i centrum

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Förslaget bedöms inte få några direkta konsekvenser för jämställdhet.

Samråd

Samråd har skett med Social- och omsorgsförvaltningen samt Leanlink som tillstyrker förslag till beslut. Samråd har även skett med politisk sekreterare Tobias Westling (KD).

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL-förhandling enligt 11 § äger rum 2020-09-28.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Motionärerna